

EUSKARA

OINARRIZKO MAILA 2: HELBURUAK ETA EDUKIAK

HELBURUAK

Zeintzuk dira Oinarrizko Mailako 2ko helburu orokorrak?

Oinarrizko Maila 2aren amaieran ikaslea gai izango da:

- Ulertzeko eguneroko bizitzako gaiei buruzko elkarrizketa sinpleak, solaskideen laguntzaz betiere.
- Identifikatu elkarrizketa baten gaia.
- Ulertzeko transakzio errazetako esaldi eta esamoldeak (banketxeetan, geltokietan, dendetan).
- Ulertzeko ideia orokorra iragarki edota mezu publiko labur eta sinpleetan (saltoki handietan, aireportuan).
- Ulertzeko oinarrizko informazioa telebistako albisteetan, irudien laguntzaz betiere.
- Ulertzeko eguneroko bizitzako gai eta egoerei buruzko ohar eta mezu sinpleak (SMSak, mezu elektronikoak, postalak).
- Ulertzeko gutun pertsonal labur eta sinpleak.
- Ulertzeko eguneroko gaiei buruzko gutun formal laburrak (hoteleko erreserbak, atzerriko ikastaro bati buruzko argibideak...)
- Ulertzeko eguneroko argibide eta jarraibideak (errezetak, tresna baten funtzionamendua, joko baten arauak, Kaleetako eta dendetako idazkunak)
- Aurkitzeko eta ulertzeko informazio espezifikoa liburuxka ilustratuetan eta bestelako material informatiboetan (menuak, zerrendak, ordutegiak, kultura eta kirol jarduerak)
- Identifikatzeko informazio esanguratsua egunkarietako testu labur eta errazetan.
- Ulertzeko narrazio edo kontakizun labur eta errazak.
- Idazteko ohar edota mezu sinpleak, eguneroko jarduera eta egoerekin loturiko informazioa, argibideak eta jarraibideak emanez.
- Idazteko gutun pertsonal sinpleak eskerrak emanez, barkamena eskatuz edo norberari buruz edo ingurukoiei buruz hitz eginez (familia, bizitza baldintzak, lana, lagunak, zaletasunak...).
- Idazteko gutun formal labur eta sinpleak, informazioa edo zerbitzuren bat eskatuz.
- Deskribatzeko esaldi errazen bidez gertakari bat (jai bat, istripu bat...), zer, noiz eta non izan den adieraziz.
- Koherentzia emateko testuari, kausa eta denbora ordenamendurako hitz eta egitura garrantzitsuenak erabiliz.
- Deskribatzeko bere egoera pertsonala modu sinplean (bizitokia, familia, ikasketak, lana, zaletasunak).
- Deskribatzeko modu erraz eta egituratuan iraganeko bizipen pertsonalak.
- Burutzeko hartu-eman sozialak (agurtu, barkamena eskatu, norbait gonbidatu).
- Moldatzeko eguneroko transakzio eta gestio errazetan (banketxeetan, bidai agentzietan, dendetan).
- Eman eta jasotzeko informazio konkretua (esaterako, nola heldu leku batera).
- Parte hartzeko eguneroko egoera eta jardueri buruzko elkarrizketetan (lana, aisialdia...) informazio konkretua trukatzuz, eskaintzak eta iradokizunak eginez.
- Heltzeko akordioetara ohiko egoeretan (hitzordu pertsonaletan etab.) eta formalagoetan (mediku kontsultetan etab.).

Zer funtzio linguistiko ikasi behar dira?

1. Informazio orokorra eman eta eskatu:

- Hitz egin klimari buruz.
- Kontatu iraganeko ekintza edo gertakari bat, eta hari buruz galdetu.
- Nork bere burua zuzendu eta zalantza egin.
- Azalpenetan, gauzak banan-banan aipatu.
- Oraina eta iragana alderatu.
- Laburpenak egin (filmak, liburuak...).
- Definizioak eman.
- Ezjakintasuna edo ezagutza adierazi gertakari baten aurrean.
- Aurreikuspenak eta iragarpenak egin.
- Planei eta proiektuei buruz aritu.
- Helburuak finkatu (asmoak eta promesak).
- Hipotesiak formulatu gertakari, pertsona, gauza edo ekintzei buruz.
- Denborazko sekuentzia adierazi.
- Hitza eskatu, eman, kendu eta besteei hitz egiten utzi.

2. Jarrerak eta iritziak adierazi eta baloratu:

- Gustuei buruzko informazioa eskatu eta eman
- Ezjakintasuna edo ezagutza adierazi.
- Osasunari buruzko eta sentipen edo egoera fisikoari buruzko informazioa eskatu eta eman: hotza edo beroa, gosea edo egardia, logura, zaporea, ongizatea edo ondoeza.
- Barkamena eskatu eta barkatu.
- Zalantza adierazi.
- Interesa edo interesik eza adierazi.
- Adostasuna edo ezadostasuna adierazi.
- Proposamen edo ideia baten alde edo kontra agertu.
- Lehentasunak adierazi.
- Hautua adierazi.
- Axola-gabezia adierazi.
- Harridura eta txundidura adierazi.
- Errukia adierazi.
- Nahia adierazi.
- Ohiko gogo-aldarte eta berauen arrazoiei buruzko informazioa eskatu eta eman: asperdura, gogobetetasuna edo nahigabea, mirespena, interesa, estimua, poza, etab.

3. Limurtzea, konbentzitzea:

- Laguntza eskatu eta eskaini.
- Zerbait egiteko baimena eskatu, eman edo ukatu.
- Laguntza eskaini, eskatu, onartu edo errefusatu.
- Zerbait egitera animatu norbait.
- Lankidetzak eskatu.
- Zerbait egiteko asmo, gogo edo erabakiaren berri eskatu eta eman.
- Betebehar pertsonalak adierazi.
- Aholkuak eskatu eta eman.
- Sorospena eskatu.
- Debekuak adierazi.
- Jarduerak iradoki eta iradokizunen aurrean erreakzionatu.
- Hitzordua adostu, elkartzeko geratu.
- Aitzakiak eta desenkusak adierazi, onartu eta errefusatu, arrazoiak azalduz.
- Oinarritzko telefono-elkarrizketak mantendu (agurtu, komunikazioa abiatu, norbaitez galdetu, solaskideari itxarroteko eskatu, entzuten edo ulertzen den ziurtatu).
- Norbait animatu jarraitzera.

4. Sozializatzea:

- Informazio edo kontakizun baten aurrean, interesa, harridura, ezustekoa, poza, tristura agertzea.
- Mezu bat ulertu dela egiaztatzea.

Zein motatako testuak irakurtzen dira?

- Gutun pertsonalak.
- Aginduak eta jarraibideak:errezetak, tresnak erabiltzeko jarraibideak, leku batera joateko argibideak.
- Mezuak.
- Posta elektronikoa.
- Curriculum vitae.
- Panelak eta oharrak.
- Ordutegiak eta egutegiak.
- Informazio idazkunak, erregulazioak.
- Menuak eta kartak.
- Planoak eta kale izendegiak.
- Formularioak eta galdeketak.
- Propaganda eta publizitate esku-paperak.
- Aldizkari eta egunkarietako artikulua errazak.
- Komikiak, tebeoak eta binetak.
- Horoskopoak.
- Turismo, bidaia eta aisialdirako gidak.
- Publizitate testuak.
- Web orrialdeak.
- Oraingo eta iraganeko gertakariei buruzko narrazio eta deskribapenak.
- Egokituriko eleberrak.

Nolako testuak entzuten dira?

- Lagunarteko elkarrizketak, lagunekin, senitartekoekin, lankideekin..
- Elkarrizketak banketxeetan, dendetan, agentzietan...
- Telefono elkarrizketak
- Erantzungailu automatikoaren mezuak
- Lan elkarrizketak
- Telebista eta irratiko informazioa
- Irigarki publikoak, publizitate iragarkiak...
- Albiste laburrak.
- Eguraldi iragarpenak.

Nolako testuak idazten dira?

- Gutun pertsonalak
- Gutun formal edo komertzial sinpleak.
- Mezuak.
- Posta elektronikoa.
- Curriculum vitae.
- Panelak eta oharrak.
- Informazio idazkunak, erregulazioak.
- Formularioak eta galdeketak.
- Oraingo eta iraganeko gertakariei buruzko narrazio eta deskribapenak

Zer gai jorratzen dira?

- Identifikazio pertsonala.
- Etxebizitza, etxea, hiria eta ingurua.
- Eguneroko bizitzako jarduerak.
- Aisialdia.
- Bidaia.
- Giza harremanak eta harreman sozialak.
- Osasuna eta zainketa fisikoak.
- Hezkuntza.
- Erosketak eta merkataritza jarduerak.
- Elikadura.
- Ondasunak eta zerbitzuak.

- Hizkuntza eta komunikazioa.
- Klima, baldintza atmosferikoak eta ingurumena.
- Zientzia eta teknologia
-

Zein hiztegi ikasten da?

Identifikazio pertsonala.

- Pertsonen izaera, trebetasunak eta deskribapen fisikoari loturiko oinarrizko lexikoa.
- Janzkera eta osagarriei loturiko lexikoa.

Etxebizitza, etxea, hiria eta ingurua.

- Etxebizitza: motak, kokapena, atalak eta banaketa.
- Altzariak, aparailuak eta tresnak.
- Hiria: kokapena, kaleak, eraikinak, berdeguneak eta monumentuak.
- Ikasiko den hizkuntzaren herriaren banaketa territoriala.

Eguneroko bizitzako jarduerak.

- Denbora tarteei loturiko lexikoa: urteak, hilak, asteak, egunak, egunaren atalak, eta ordua.
- Etxeko, laneko edo ikastetxeetako jarduerari loturiko oinarrizko lexikoa.

Aisialdia.

- Jarduerari loturiko lexikoa: kirolak, kultur jarduerak...
- Aisiguneak: antzokiak, museoak, hondartza...

Bidaiak.

- Turismo eta emigrazioari loturiko lexikoa.
- Garraiobideak.
- Herrien izenak.

Giza harremanak eta harreman pertsonalak.

- Familia bateko partaideen izenak.
- Adiskidetasun, sentimendu eta maitasunari loturiko lexikoa.
- Lan munduari loturiko lexikoa.

Osasuna eta zainketa fisikoak.

- Gorputz atalak.
- Gaixotasunak eta sintomak.
- Osasun munduari loturiko lexikoa.

Hezkuntza.

- Hezkuntzari loturiko lexikoa: ikastetxeak, ikasgaiak, kalifikazioak, ziurtagiriak...
- Eskolako material eta jarduerari loturiko lexikoa.

Erosketak eta merkataritza jarduerak.

- Erabilera pertsonaleko ohiko tresnen izenak.
- Merkataritza guneak eta dendak.
- Prezioak, txanponak, ordainketa moduak...

Elikadura.

- Jatorduen izenak.
- Elikagai eta ontzi motei loturiko lexikoa.
- Janariarekin zerikusia duten tresnen izenak.
- Kantitateak, pisuak eta neurriak.

Ondasunak eta zerbitzuak.

- Zerbitzu publiko eta pribatuak: udaletxea, postetxea, liburutegia, kultur guneak...

Hizkuntza eta komunikazioa

- Hizkuntzaren irakaskuntzari loturiko oinarrizko lexikoa.

- Munduko hizkuntza ezberdinak.
- Hedabideak: telebista, irratia...

Klima, baldintza atmosferikoak eta ingurumena.

- Fenomeno atmosferiko eta klimatikoak.
- Urtaroak
- Elementu geografikoak

Zientzia eta teknologia

- Telefonoari loturiko lexikoa.
- Ordenagailu, Internet eta beste hedabide batzuei loturiko lexikoa.

Euskal Herriko kulturaz zer ikasten da?

Identifikazio pertsonala.

- Izen eta abizen ohikoenak.

Etxebizitza, etxea, hiria eta ingurua.

- Etxebizitza mota ohikoenak.
- Oinarritzko ezaugarri geografikoa.

Eguneroko jarduerak

- Lan baldintzak eta lan bilaketa.
- Gizartearen ezaugarriak.

Aisialdia

- Aisialdiko jarduera ohikoenak.
- Erreferente artistiko eta kulturalak.
- Ospakizunik esanguratsuenak.

Giza harremanak eta harreman sozialak

- Familia bizitzako usadio eta ohiturak.
- Familia egitura.

Elikadura

- Elikadura ohiturak eta gastronomia.
- Ospakizun jakin batzuetako janari tipikoak.

Zientzia eta teknologia

- Informazio eta komunikazioko teknologia berrien presentzia.

Zer gramatika-egitura ikasten dira?

Fonologia, ortografia eta gramatika-gaitasun linguistikoak bitarteko bat dira komunikatzen laguntzeko, guztiak biltzen dituen komunikazio-gaitasun linguistikoa lortzeko. Gaitasun hauek, berauek parte hartzen duten atazak burutuz geureganatzen ditugu.

Testu-gaitasuna

Testuak (idatziak zein ahozkoak) ulertzeko eta ekoizteko xedez, testuaren ezaugarriak ezagutu eta kontuan hartu beharko dira:

Egokitzapena

- Komunikazio asmoa.
- Testuingurua eta egoera.
- Hizkuntza erregistroa eta maila.
- Testu motak.

Koherentzia

- Edukiaren egituraketa.
- Ideia nagusiak eta bigarren maiakoak.
- Lexiko hautaketa eta hizkuntza funtzioak.

Kohesioa

- Prosodia eta ortografia elementuak (intonazioa eta puntuazioa).
- Anafora elementuak (izenordainak, izenen elipsia, sinonimia, semantika multzoak...).
- Testu antolatzaile eta lokailuak:
  - Espazio antolatzaileak
  - Denbora antolatzaileak
  - Esaldi koordinatu eta menpekoen arteko lokailuak.
  - Esaldi eta paragrafoen arteko lotura eta logika antolatzaileak.
  - Ahozko diskurtsoa bideratzeko edo mantentzeko lokailu eta antolatzaileak.

Fonetika eta fonologia-gaitasuna

Hots eta fonema bokalikoak.

- Goranzko diptongoak: <ia> handia, <ua> altua, <ue> zuek

Hots eta fonema kontsonantikoak.

- Kontsonantezko taldeen ahoskera: antz, hortz, nork...
- Maileguen egokitzapena: <r> erlazio, Erroma, arratoi, <(c)ión> informazio, kamioi.

Prozesu fonologikoak

- Palatalizazioa: is>[ix]isilik>[ixilik], gaiso>[gaixo]; z,s,ts,tz>[x,tx]
zakur>[txakur], zomorro>[xomorro]
- Bokal epentesia: lxabelek
- Kontsonante epentesia: hirurehun, lauretan
- Ahostuntzea: berrehun eta bost>[berrehundabost]
- Elipsiak: r>[Ø] zer ordu da>[ze ordu da]

Ortografia gaitasuna

- @ Geminazioa izen berezietan: Antton, Bittor.
-nb- eta -np- grafiak: ganbara, sinpatiko, denbora...
- @ Atzerriko hitzen eta izenen idazkera.
Letra larrien eta xeheen idazkera.
- @ Ortografia zeinuak:
  - Galdera eta harridura markak
- @ Hitz elkartuak: seme-alabak

Gramatika gaitasuna

Testuaren antolaketa

- @ **Antolatzaileak**
  - Hasiera: Hasteko, lehenengo eta behin...
  - Amaiera: Bukatzeko, amaitzeko, azkenik.
  - Ondorioa: Beraz.
  - Kausa: Horregatik.
  - Adibideak emateko: Adibidez, esaterako, esate baterako.
  - Segurantza/aukera: Jakina, beharbada, agian.
  - Beharra: Beharrezkoa da...
  - Goranzko eta beheranzko tonua.

Perpaus bakuna

- @ **Galderazkoak:**
  - Erabatekoak, "ezta" partikula erabiliz: Bilbokoa zara, ezta?
  - Partzialak: Zenbatean daude sagarrak?
  - Disjuntiboak, "ala" partikula erabiliz: Non bizi zara, kalean ala baserrian?
- @ **Harridurazkoa, izenordain erakusleak erabiliz:** Hau hotza!
- @ **Ordena markatua eta ez-markatua:** Bihar denok mendira joango gara; horixe egingo dugu bihar.

Perpaua konposatua

Koordinazioa

- @ ○ Emendiozkoak. Bai...bai, ez...ez, ere bai, ere ez, baita...ere, ezta...ere.
- Aurkariak: ordea, hala ere, dena dela, baizik, aldiz, bestela.

Mendetasuna

- Konpletiboak:
  - Baietz/ezetz: Baietz uste dut.
  - -(e)nik: Ez dut uste etorriko denik.
  - -t(z)eko: Hortzak garbitzeko esan dit.
- Zehar-galderak: -(e)n: Badakizu non dagoen udaletxea?
- Kausazkoak: bait-: Aspertuta nago, bakarrik geratu bainaiz.
- Baldintzazkoak: -t(z)en ba-: zu etortzen bazara, ni ere etorriko naiz.
- Erlatibozkoak: -(e)n + hondarkiak (NOR, NORK eta NORI). Bizarra duen (gizon)a etorri da.
- Denborazkoak:
  - Aurrekotasuna: part. + baino lehen(ago) / aurretik
  - Gerokotasuna: part. + eta gero / ondoren / bezain laster / eta berehala
  - Aldiberekotasuna: -(e)nean, -(e)n bitartean.
  - Beste batzuk: part. + arte
- Moduzkoak:
  - Bezala/bezalakoa: Zu bezala orrazten da/Zurea bezalakoa du orrazkera.
  - -(r)en moduan/-(r)en modukoa: Bere amaren moduan hitz egiten du/Amaren modukoa da.
- Konparaziozkoak:
  - Baino ...-ago: Behi batek baino gehiago jaten duzu./Umea baino gaiztoagoa zara.
  - Bezain, beste/adina: Ez dago zu bezain lagun onik./Guk beste jai dute haiek ere.

Deklinabidea

- @ Kasuak:
  - NOR (absolutua): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NORK (ergatiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NORI (datiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NOREN (edutezko genitiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NONGO (leku genitiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NON (inesiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NORA (adlatiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NORENGANA (adlatiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NORAINO (muga adlatiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NORANTZ (hurbitze adlatiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NONDIK (ablatiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NORENTZAT (destinatiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.
  - NOREKIN (soziatiboa): izen bereziak eta arruntak, singularra eta plurala, izenordain erakusleak.

- ZEREZ-ZERTAZ (instrumentala): mugagabea, pertsona izenordainak eta izenordain erakusleak.

Izen Sintagma

Izen arruntak

- @ • Zenbakarriak/zenbakaitzak: bide, etxe, katu/gose, min, hotz.
- Bizidunak/bizigabeak: seme, amona/belar, teilatu.
- Eratorriak: -le, -tzaile, -gin, -dun, -zale, -tegi, -gailu, -gai, -tasun eta -keria atzizkiak.
- @ **Generoa:** seme/alaba, neska/mutil.
- @ **Gradua:** absolutua (etxe) eta erlatiboa (etxetxo).
- @ **Izenordainak.**
  - Zehaztugabeak
    - Galdetzaileak: zein, zeintzuk
    - Eratorriak: zerbaite, norbaite, edonor, edozer, edozein
  - Beste-ren erabilera.
- @ **Determinatzaileak**
  - Kuantifikatu mugatuak.
  - Kardinalak: hogeit, ehun, mila
  - Zatikiak: erdit, laurden
  - Mugagabea: hainbeste, gehiegi, gutxiegi, pilo bat, apur bat, pixka bat
- @ **Aposizio ez murrizgarria:** Donostiak, Gipuzkoako hiriburuak, ez du aireporturik.
- @ **Sintagmako elementuen ordena**
  - Izenen aurreko determinatzaileak: lehen,...
  - Izenen ondorengo determinatzaileak: bat, erdit...

Adjektibo Sintagma

- @ **Izenen aurreko adjektiboak**
  - IS + -(r)en: kristoren kea
  - Instrumentala + -ko. Urrezko eraztuna
  - Nominalizazioa + ko: kaleak garbitzeko makina
- @ **Adjektiboak**
  - Atzizkiak: -tsu (euritsu), -garri (harrigarri), -ti (beldurti), -gabe (lotsagabe), -dun (dirudun)
  - Errepikapenak: beltz-beltza, arin-arina,
- @ **Graduazioa**
  - Askea: nahiko handia, handi samarra, erabat handia, gero eta handiagoa
  - Finkatua: onena, hobe, handiegia
- @ **Konparazioa**
  - -ago(a): handiagoa, txikiagoa
  - -egi(a): beroegia
  - -(r)ik...-en(a): mutiko(rik) handiena
  - Bezalakoa.

Aditz Sintagma

- @ **Aditza**
  - Trinkoak. NOR (izan, egon, ibili, etorri, joan), NOR-NORK (ukan eta eduki nor 3.per.), (jakin, eraman, eta ekarri orainaldian)
  - Laguntzaileak. NOR, NOR-NORI (nor 3. per.), NOR-NORK (orainaldia), NOR-NORI-NORK eta inpertsonalak.
- @ **Aldiak:** Lehenaldia.
- @ **Aspektuak.**
  - Burutua.
  - Burutugabe iraunkorra.
  - Burutugabe puntukaria. Lokuzioak(ari izan, bizi izan, balio izan)/Trinkoak
- @ **Modua**
  - Beharra: Beharrezkoa da...-t(z)ea.

- Obligazioa: Agintera: NOR, NOR-NORK (nor 3. per.).
- Debekua: Debekatuta dago...-t(z)ea
- Agintera ezezka: NOR, NOR-NORK (nor 3. per.).
- Gaitasuna/ezintasuna/baimena: Ahalera orainaldian: NOR, NOR-NORK (nor 3. per.)

Aditz jokatu gabeak: Nominalizazioa.

- @ • -t(z)ea: Argia itzaltzea ahaztu zait.
- -t(z)en: Badakizu tangoa dantzatzen?

Adberbio Sintagma

@ Adberbio eratorriak

- Atzizkiak: -ki (ederki), -to (ederto), -(r)ik (zutik), -ka (saltoka)
- Izenordain galdetzailleetatik eratorriak: edo- (edonon), -bait (nonbait), i-/e- (inon, ezer)

@ Gradua

- -ago: Azkarrago joan behar da.
- -egi: Azkarregi doa.
- Gero eta...-ago:
- la-ia.

@ **Adberbio esamoldeak:** batez ere, gutxi gorabehera, noizean behin, nire ustez...

@ Postposizioak:

- @ • Genitiboarekin (NOREN): zain, bila
- Inesiboarekin (NON): barru, zehar
- Datiboarekin (NORI): buruz
- Ablatiboarekin (NONDIK): kanpo(ra)
- Kasu absolutuarekin (NOR) edo partitiboarekin (ZERIK): gabe

Nola ikasten da?

Ikasturte honen helburua, ikasleak hizkuntza eraginkorki **erabiltzea** da. Horrenbestez, gelako zein autoikaskuntza jarduerak aintzat hartu behar dute ikasleak komunikazio egoera errealei aurre egin beharko diela; hau da, ulermen, ekoizpen, elkarrekintza eta bitartekaritza egoerei. Ikasleak **hizkuntza erabiltzeko gaitasuna** gara dezan eta modu autonomoan ikas dezan estrategia ezberdinak landu beharko dira.

Ulermen estrategiak

- Hipotesiak eratzea, nor bere ezagutzetan oinarrituta eta formatua eta irudiak kontuan hartuta.
- Hotsak bereiztea eta bakoitzari zein grafia dagokion jakitea, edo alderantziz.
- Ahozko hizkuntzaren ezaugarriak jakitea (doinua, erritmoa, etenaldiak, ahots modulazioa); hiztunaren asmoa ulertzen laguntzen dutenak, alegia.
- Ahozko hizkuntzan elementu paralinguistikoei (keinuak, jarrerak...) erreparatzea eta haiek zein diren jakitea.
- Hizkuntzaren berezko eduki eta arau kulturaleri erreparatzea eta haiek zein diren jakitea.
- Hitz ezezagunen esanahia identifikatzea, alderdi hauetan oinarrituta: norberaren ezagutzak, testuaren edo esaldiaren zentzu orokorra, egoera, testuingurua, beste hizkuntza batzuen ezagutza, eta gako gramatikal eta lexikoak.
- Estrategia pertsonalak erabiltzea: gako-hitzak azpimarratzea edo idaztea, hitz zerrendak egitea, lokailu zerrendak egitea, etab.
- Hiztegia erabiltzea, hitz ezezagunen esanahiari buruzko hipotesiak egin ondoren.

Adierazpen estrategiak

- Ereduei erreparatuta, hotsak, doinu jarraibideak eta grafia jarraibideak kopiatzea.
- Ahozko eta testu idatziak ekoiztea, ikasitako egitura linguistikoak konbinatuz.
- Estrategia konpentsatzaileak erabiltzea: adibidez, parafraseatzea, nor bere hizkuntzako hitzak erabiltzea, zernahitarako elementuak, sinonimoak, etab.

bere

- Solaskideek emandako seinaleen bidez (okerrik gabe errepikatzea, keinuak...) norbera zuzen ala oker ari den aztertzea eta auto-ebaluatzea, okerrak zuzentzeko eta konfiantza handiagoa hartzeko.

Elkarrekintzarako estrategiak

- Maiz erabiltzen diren esaldi estandarizatuak ahoz nahiz idatziz erabiltzea (zorionak eman, agurtu, zortea opa izan...)
- Jaramon egitea eta solaskidearen jokabideari erreparatzea, hark esandakoa hobeto ulertzeko.
- Isilunerik ez egoteko edo komunikazioan okerrik ez egiteko estrategia konpentsatzaileak erabiltzea: laguntza eskatu, errepikatzeko eskatu, zerbait argitzeko eskatu, hitzekoa ez den hizkuntza erabili, gaia aldatu, esamoldeak erabili pentsatzeko astia hartzeko...
- Mezua ulertu dela egiaztatzea; solaskideari zuzentzeko eskatu, izan daitezkeen txarto ulertuak argitu.

Auto-ikaskuntza estrategiak

- Baliabide pertsonalak (testu liburua, hiztegi pertsonala, oharrak, etab.) aurkitzea eta eraginkorki erabiltzea, bai eskolan daudenak (liburutegia, baliabideen gela, etab.), bai eskolatik kanpokoak (Internet, prentsa, irratia, satelite bidezko telebista).
- Lexikoa, gramatika, etab. ikasteko oinarritzko estrategiak identifikatzea eta ikasitako hizkuntza azkar eta maiz erabiltzea.
- Errazago edo gehiago ikasteko, estrategia hauek erabiltzea: konpentsatzaileak (parafraseatzea, mimika erabiltzea, etab.), afektiboak (hutsegiteak direla-eta, nor bere buruan konfiantza izatea, lan bat egiten ausartzea), eta sozialak (ikaskideekin lan egitea, jatorrizko hiztunekin trukea egitea, etab.)
- Ikasketa eta lan teknikak garatzeko, estrategia hauek erabiltzea: memorizazio estrategiak (buruko loturak sortzea, mapa semantikoak...), estrategia kognitiboak (aztertzea, ondorioztatzea, arrazoitzea...) eta estrategia metakognitiboak (helburuak finkatzea, ezagutza berriak aurrekoekin lotzea...)
- IKTen bidezko komunikazio egoeretan parte hartzea (eskuko telefonoko mezuak, txatak, mezu elektronikoak...)
- Okerrik ohikoenak hautematea eta zergatik egiten diren aztertzea.
- Okerrak hizkuntza ikasteko prozesuan ezinbestekoak direla onartzea.